

คุณลักษณะและผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และ

แอลกอฮอล์ : วิเคราะห์การทบทวนวรรณกรรม

Characteristics and Impacts of Community Based Drug Prevention Programs Aimed at

Tobacco and Alcohol Use by Adolescents: A Critical Review

ดร. อัจฉรา (คำเชิงตา) คำมะทิตย์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครธวัชบุรี อ. เมือง จ. อุตรดิตถ์ 41330

โทรศัพท์ 088 5626070 084 4286997 อีเมล Adcharakham@hotmail.com

บทคัดย่อ

การใช้สารเสพติดเป็นปัญหาที่พบแพร่หลายทั่วโลก โดยส่วนมากกลุ่มผู้ใช้และกลุ่มเสี่ยงคือกลุ่มวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จากสถิติพบว่าครึ่งหนึ่งของประชากรวัยผู้ใหญ่ หรือประมาณ 200 ล้านคน ต้มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งในจำนวนนี้พบว่า 76.4 ล้านคน กำลังได้รับผลกระทบจากโรคที่เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้การสูบบุหรี่ยังเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่พบอย่างแพร่หลาย จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (WHO) พบว่า 23% ของประชากรทั่วโลก ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปมีการสูบบุหรี่ (WHO 2008)

จากสถิติดังกล่าวพบว่าการสูบบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น (Anderson 2006, WHO 2007) ดังนั้นโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่เน้นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาบุหรี่และแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นจำเป็นต้องนำมาศึกษาและวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะและประสิทธิผลของโปรแกรมเพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการประเมินผลโปรแกรมป้องกันยาเสพติดยังมีค่อนข้างน้อยและส่วนมากจะเป็นการศึกษาเฉพาะในประเทศอเมริกา เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาและวิเคราะห์การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับประสิทธิผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่เน้นปัญหาการใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น ที่ศึกษาในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก เพราะยังเป็นองค์ความรู้ที่ยังขาดความชัดเจน

วัตถุประสงค์

เพื่อสรุปคุณลักษณะและผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของโปรแกรม กลุ่มเป้าหมาย สถานที่ ผู้ดำเนินโปรแกรม และ ผู้ที่มีส่วนร่วมในโปรแกรม องค์ประกอบของเนื้อหาโปรแกรม ระยะเวลาในการดำเนินโปรแกรม และระยะเวลาในการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลของโปรแกรม และสรุปผลของโปรแกรม

การค้นคว้านี้ครอบคลุม ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังต่อไปนี้ Medline; CINAHL; PsychInfo; Current content; web of science; EMBASE; EBSCOhost; Pubmed; Scopus; Health Star; AUSThealth; and Google scholar รวมทั้งใช้การส่งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail alert) จากฐานข้อมูลต่างๆเพื่อช่วยใน

การค้นหางานวิจัยที่ทันสมัยเพิ่มเติม คุณภาพของงานวิจัยที่นำมารวบรวมในการครั้งนี้ถูกตรวจสอบโดยเครื่องมือในการวิเคราะห์งานวิจัย 2 ประเภทคือ critical appraisal checklist for a systematic review และ critical appraisal checklist for an article on treatment or prevention

ผลการวิเคราะห์งานวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของโปรแกรมมุ่งเน้นการป้องกันและการลดการบุหรีและแอลกอฮอล์ มีงานวิจัยเพียงเล็กน้อยที่ครอบคลุมถึงปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติด
2. กลุ่มเป้าหมาย สถานที่ และผู้ดำเนินโปรแกรม และผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโปรแกรม มีความหลากหลายและแตกต่างกันในแต่ละโปรแกรมที่ศึกษา โดยส่วนมากพบว่ากลุ่มเป้าหมายหลักของโปรแกรมเหล่านี้คือ นักเรียน โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินโปรแกรมหลัก และเจ้าหน้าที่ของโครงการหรือนักวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโปรแกรม
3. ลักษณะเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในโปรแกรมพบว่ามีความหลากหลายและแตกต่างกันมากเนื่องจากมีการรวมเอาโปรแกรมอื่น ๆ มาบรรจุอยู่ในโปรแกรมเดียวกัน ได้แก่ หลักสูตรยาเสพติดในโรงเรียนการจัดกิจกรรมในชุมชน การประชาสัมพันธ์สื่อมวลชน กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมในวันพิเศษ ตามลำดับ
4. ระยะเวลาในการดำเนินโปรแกรมและระยะเวลาในการวัดผลพบว่าโปรแกรมส่วนมากเป็นลักษณะโปรแกรมระยะสั้น คือ (ระหว่าง 3 สัปดาห์ - 1 ปี) ส่วนระยะเวลาในการวัดผลส่วนมากเป็นการประเมินผลระยะยาว (ตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป)
5. การวัดผลของโปรแกรมส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามในการประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด แบบวัดทางชีวภาพ คือการวัด CO₂ level in expired air
6. ผลของโปรแกรมพบว่าหลักฐานเชิงประจักษ์ไม่เพียงพอที่จะยืนยันประสิทธิภาพของโครงการ เนื่องจากผลของโปรแกรมมีความขัดแย้งกันในงานวิจัย ซึ่งพบว่าในงานวิจัยรายงานว่าภายหลังสิ้นสุดโปรแกรมพบอัตราการสูบบุหรีและดื่มสุรามากขึ้น รวมทั้งไม่พบการเปลี่ยนแปลงของการใช้บุหรีหรือแอลกอฮอล์ หลังเข้าร่วมโปรแกรม ดังนั้นจากการวิเคราะห์งานวิจัยในการศึกษานี้จึงไม่สามารถสรุปประสิทธิผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรีและแอลกอฮอล์ได้

ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้

ข้อมูลที่ได้จากการสรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดเพื่อพัฒนาโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้มีประสิทธิภาพ โดยนำคุณลักษณะต่างๆ ที่ถูกรวบรวมขึ้นมาประยุกต์ใช้และออกแบบงานวิจัยให้เหมาะสมกับพื้นที่ อย่างไรก็ตาม โปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานยังต้องการการพัฒนาอย่างมาก เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมายังไม่สามารถระบุประสิทธิภาพของโปรแกรมได้อย่างชัดเจน

Abstract

A high frequency of drug abuse is a global phenomenon, with the risk of both use and abuse being particularly common among adolescents and young adults. Tobacco and alcohol consumption has become widespread by adolescents and this trend is likely to increase in the next decade. Therefore, the characteristics and impact of community based drug prevention programs need to be explored to gain a better understanding. The review of effectiveness of programs in other regions is also a relatively unexplored area. The objective of this study was to summarise the characteristics and impacts of community based drug prevention programs on adolescents. The search covered the electronic data bases: Medline; CINAHL; PsyhInfo; Current content; web of science; EMBASE; EBSCOhost; Pubmed; Scopus; Health Star; AUSThealth; and Google scholar.

Results

The major aims of the programs were the prevention and reduction in drug use. The major target audience was students in school, which was the main setting. Teachers were a major common program provider. Drug education emerged as the major common feature, combined with other approaches such as community activities, mass media advocacy, parental involvement, use of peer leaders, and special events. The major common feature of duration was short term program. Self-reported questionnaire and CO₂ level in expired air were the most common outcome measurements. Importantly, the results of tobacco use and alcohol use had insufficient evidence to confirm the effectiveness of interventions. This is because the outcomes of contradictory results and intervention increased tobacco and alcohol use, including no effect from interventions, emerged often in the results of both tobacco and alcohol use. Therefore, it was unclear whether community based drug prevention programs can reduce or prevent tobacco and alcohol use.

Implications

Further research, especially RCT studies in this area are required because of the insufficient evidence. Replication of effective interventions should be employed in other research. Some studies that had positive impact should be used to inform the development of new programs. Improve the monitoring of the effectiveness of drug prevention programs should be considered.

คำสำคัญ โปรแกรมยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน วัยรุ่น บุหรี่ แอลกอฮอล์

Keyword Community based intervention, adolescents, tobacco, alcohol

บทนำ

ปัญหาการใช้ยาเสพติดเป็นปัญหาที่พบแพร่หลายทั่วโลก จากการรายงานขององค์การอนามัยโลกในปี 3 ล้านคน หรือ ร้อยละ 200 พบว่า มีผู้ใช้สารเสพติดทั่วโลกทั้งหมด 2547.4 ของประชากรโลก WHO (2004) ซึ่งการใช้สารเสพติดส่งผลต่อปัญหาทางด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม และทำให้ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญในด้านการสาธารณสุข จากการศึกษาของ Torrens & Martin-Santos)2000พบว่า โรคที่เกิดจากการใช้สารเสพติดและแอลกอฮอล์เป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุด (ในปัญหาด้านจิตเวชและเป็นปัญหาที่มีความยุ่งยากในการรักษาบำบัดมากที่สุด จากการศึกษาของนักวิจัยที่ผ่านมามีพบว่ายาเสพติดถูกใช้แพร่หลายในวัยรุ่น โดยที่บุหรี่ยาและแอลกอฮอล์เป็นชนิดของยาเสพติดที่นิยมใช้ในหมู่วัยรุ่น บุหรี่และแอลกอฮอล์ถือได้ว่าเป็นยาเสพติดที่เป็นประตูลูกการใช้ยาเสพติดอื่นๆที่รุนแรงตามมา เพราะผู้ที่เริ่มต้นใช้บุหรี่ยาและแอลกอฮอล์มีแนวโน้มที่จะเกี่ยวข้องกับยาเสพติดชนิดอื่นๆที่รุนแรง (Anderson 2006; WHO 2007). นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลกยังรายงานว่าผู้ใช้บุหรี่ยาและแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในปี ค.ศ. 2010 –2 020 (WHO 2543)

จากปัญหาเสพติดที่เพิ่มมากขึ้น นักวิจัยจากหลากหลายวิชาชีพได้ค้นหาวิธีเพื่อรับมือกับปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้น โดยค้นพบว่าวิธีการป้องกันเป็นวิธีที่เหมาะสมเนื่องจากเป็นวิธีการที่ช่วยป้องกันไม่ให้คนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และป้องกันรวมทั้งเฝ้าระวังการเกิดโรคที่รุนแรงอันเนื่องมาจากยาเสพติด อีกทั้งยังประหยัดงบประมาณได้มากกว่าวิธีการบำบัดรักษา (SAMHSA 2001) จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบัน นักวิชาการ นักวิจัย ตลอดจนผู้พัฒนาโปรแกรมป้องกันยาเสพติดได้มุ่งความสนใจที่การป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยมีแนวความคิดว่า ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่ซับซ้อน และการใช้ยาเสพติดเกิดจากหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม และชุมชน (Cuijpers 2003; Toumbourou, Rowland, Williams & Hemphill 2003; eds Ginther et al. 2004).

จากรายงานวิจัยที่ผ่านมามีพบว่าโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสามารถป้องกันและลดการใช้ยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น (St Pierre, Kaltreider, Mark & Aikin 1992; Wu, Detels, Zhang, Li & Li 2004; Zavela, Battistich, Gosselink & Dean 2004; Faggiano, Vigna-Taglianti, Versino, Zambon, Borraccino & Lemma 2005) โดยผลงานวิจัยส่วนใหญ่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ดังนั้นโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานจึงถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา และขยายไปยังประเทศอื่นๆ แม้ว่าโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานจะถูกใช้อย่างแพร่หลายและมีผลการวิจัยที่ยืนยันประสิทธิภาพของโปรแกรม แต่ยังมีหลายงานวิจัยที่พบว่าโปรแกรมดังกล่าวไม่สามารถป้องกันและลดการใช้ยาเสพติดได้ (Saxe et al. 2006)นอกจากนั้นจากการศึกษาของ (Patterson (2004) พบว่า โปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานส่วนมากขาดกระบวนการประเมินผลที่ชัดเจน โดยเฉพาะโปรแกรมที่ถูกใช้ในโครงการเล็กๆ มีเพียงโครงการใหญ่ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาล

ที่มีกระบวนการประเมินผล จึงไม่สามารถสรุปได้ว่าโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีประสิทธิภาพในการป้องกันและลดปัญหาเสพติดได้

จากปัญหาข้อขัดแย้งของผลงานวิจัยและการขาดข้อมูลที่เพียงพอในกระบวนการประเมินผลโปรแกรม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์งานวิจัยเพื่อสรุปคุณลักษณะและผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยใช้กระบวนการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ และนำผลการทบทวนวรรณกรรมมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ Critical appraisal tool ที่เหมาะสมกับงานวิจัยนั้นๆ เพื่อนำมาสู่กระบวนการวิเคราะห์และเรียบเรียงผลอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ทบทวนวรรณกรรมนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปคุณลักษณะและผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ โดยวิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับ

- วัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- กลุ่มเป้าหมาย สถานที่ที่ดำเนินการดำเนินงาน กลุ่มผู้ดำเนินงานและพัฒนาโปรแกรม
- คุณลักษณะทั่วไปของโปรแกรม
- ระยะเวลาดำเนินงาน และระยะเวลาการวัดประเมินผล
- เครื่องมือที่ใช้วัดการประเมินผล
- ผลของโปรแกรม

วิธีการวิจัย

วิธีการในการทบทวนวรรณกรรม มีการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยเพื่อใช้ในการวิเคราะห์โดยแบ่งเป็น Inclusion criteria และ Exclusion criteria

Inclusion Criteria

การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกงานวิจัยประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบหลักคือ

1. กลุ่มเป้าหมาย (Participants) ได้แก่ วัยรุ่นที่มีภาวะเสี่ยงต่อการใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ที่มีอายุตั้งแต่ 10 - 24 ปี (ตามเกณฑ์คำจำกัดความของวัยรุ่นตาม WHO) ซึ่งวัยรุ่นหมายรวมถึงกลุ่มที่เป็นนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาและกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการบำบัด (Interventions) ได้แก่ โปรแกรมป้องกันยาเสพติดทั้งหมดที่เน้นการ

ป้องกันในกลุ่มวัยรุ่นโดยเป็นโปรแกรมที่บูรณาการและดำเนินการในหลายพื้นที่ เช่น โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ทั้งนี้โปรแกรมดังกล่าวอาจเป็นการผสมระหว่างโปรแกรมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการจัดกิจกรรมในชุมชน หรือโปรแกรมที่ใช้ครอบครัวเป็นฐาน โดยมีการบริหารงานร่วมกับชุมชน และโปรแกรมที่ใช้สื่อมวลชนร่วมกับชุมชน

3. การเปรียบเทียบ (Comparison) เป็นการเปรียบเทียบระหว่างโปรแกรมป้องกันยาเสพติดที่ใช้ชุมชนเป็นฐานกับโปรแกรมป้องกันยาเสพติดประเภทอื่น

4. การวัดผล (Outcome measures) การวัดผลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวัดผลหลัก และ การวัดผลรอง โดยงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จะต้องเน้นการวัดผลหลักในเรื่อง ผลการลดการใช้บุหรืและแอลกอฮอล์ แบบประเมินรายงานด้วยตนเอง และระดับของ คาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศ ส่วนการวัดผลรองจะเน้นเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด

Exclusion Criteria

งานวิจัยต่างๆจะไม่ถูกนำมารวบรวมในการวิเคราะห์บททวนวรรณกรรมนี้ในกรณีที่มีการตีพิมพ์ก่อนปี 1990 และงานเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมป้องกันยาเสพติดที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชน และงานวิจัยที่นำเสนอเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุมเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ลักษณะของโปรแกรม และการนำเสนอผลการวิจัย

กลวิธีในการค้นคว้า Search Strategy

1. คำสำคัญที่ใช้สำหรับค้นคว้า (Searching terms)

- Tobacco or smoking or cigarette or alcohol or binge drinking
- and
- Prevention or preventive or intervention
- and
- Community or local or rural or neighbourhood
- and
- Adolescents or teenagers or youth or young people or young adult or underage

2. ฐานข้อมูลสำหรับการค้นคว้า (searching resource)

การค้นคว้านี้ครอบคลุม ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังต่อไปนี้ Medline; CINAHL; PsycInfo; Current content; web of science; EMBASE; EBSCOhost; Pubmed; Scopus; Health Star; AUSThealth; and Google scholar รวมทั้งใช้การส่งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail alert) จากฐานข้อมูลต่างๆเพื่อช่วยในการค้นหางานวิจัยที่ทันสมัยเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังใช้การค้นคว้าจากวารสารต่างๆดังนี้ Journal of Drug Issue, Journal of Drugs Education, Prevention and Policy, Journal of the International Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism, Journal of Addiction Nursing, Journal of Alcohol and Drug Education และ Journal of Substance Abuse Treatment.

เครื่องมือในการวิเคราะห์งานวิจัย Critical appraisal tools

คุณภาพของงานวิจัยที่นำมารวบรวมในการครั้งนี้ถูกตรวจสอบโดยเครื่องมือในการวิเคราะห์งานวิจัย 2 ประเภทคือ critical appraisal checklist for a systematic review และ critical appraisal checklist for an article on treatment or prevention

การเก็บรวบรวมข้อมูล Data Collection

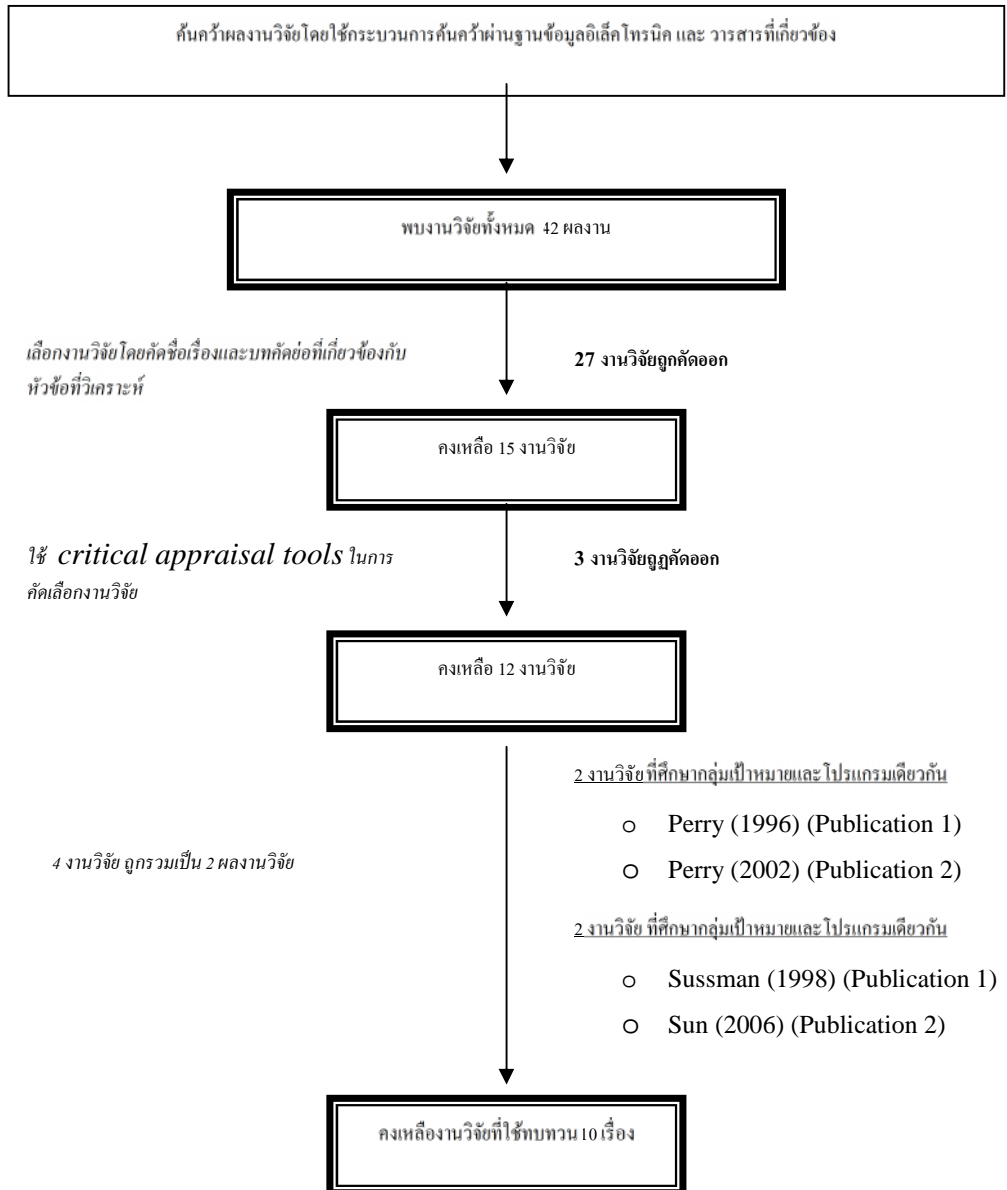
การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบบันทึกการดึงข้อมูล (Data extraction sheets) ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อจัดข้อมูลให้เป็นระบบตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์งาน

ผลการค้นคว้า

จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมป้องกันยาเสพติดในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และเหล้า โดยทำการค้นคว้าจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และการค้นคว้าวารสารต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ตามแผนภูมิรูปภาพที่ 1 ดังต่อไปนี้

รูปภาพที่ 1

ขั้นตอนในการคัดเลือกงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์วรรณกรรม

จากแผนภูมิรูปภาพที่ 1 พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 42 เรื่อง ภายหลังจากการศึกษาหัวข้อและบทคัดย่อพบว่า เหลืองานวิจัยที่สอดคล้องกับหัวข้อที่ศึกษาเพียง 15 เรื่อง จากนั้นนำงานวิจัยทั้ง 15 เรื่องมาหาค่าความเชื่อมั่นของคุณภาพงานวิจัยโดยใช้เครื่องมือวัดความเชื่อมั่นแบบ critical appraisal checklist for a systematic review สำหรับงานวิจัยที่มีรูปแบบ randomised controlled trial studies (RCTs) และใช้เครื่องมือ critical appraisal checklist for an article on treatment or prevention สำหรับประเมินค่าความเชื่อมั่นของงานวิจัยแบบเชิงทดลอง และงานวิจัยที่แบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากผลการวัดความเชื่อมั่นพบว่า งานวิจัยที่มีค่าคะแนน มากกว่าหรือเท่ากับ 5 คะแนน จะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนั้นจึงมีงานวิจัยที่ถูกเลือกมาใช้เพียง 12 เรื่อง เนื่องจากงานวิจัยอีก 3 เรื่องขาดความสมบูรณ์ในส่วนของการอธิบายลักษณะของโปรแกรมโดยละเอียด ขาดรายละเอียดของกลุ่มเป้าหมาย บางงานวิจัยขาดรายละเอียดของการวิเคราะห์สถิติ และขาดกลุ่มควบคุมที่ใช้สำหรับเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลอง ดังนั้นจึงเหลืองานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ทั้งหมด 12 เรื่อง โดยแบ่งเป็นงานวิจัยแบบ randomised controlled trial studies (RCTs) จำนวน 6 เรื่อง งานวิจัยเชิงทดลอง (experimental research studies) จำนวน 3 เรื่อง และงานวิจัยเชิงทดลองที่ใช้การจับคู่กลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (matched pairs studies assigned to intervention group and control group) จำนวน 3 เรื่อง

จากผลการคัดกรองงานวิจัยทั้ง 12 เรื่องพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาในโปรแกรมและกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน แต่ใช้ช่วงเวลาในการวัดผลแตกต่างกัน ดังนั้นจึงได้รวมงานวิจัยที่ศึกษาโปรแกรมและกลุ่มตัวอย่างเดียวกันดังกล่าวมารวมเป็น งานวิจัย 1 เรื่อง เพราะฉะนั้นจึงมีงานวิจัยทั้งหมด 10 เรื่องที่แสดงถึงงานวิจัย 12 ผลงานดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 โปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์การทบทวนวรรณกรรม

ชื่อผู้วิจัย	ชื่อโปรแกรม	ประเทศ
งานวิจัย 2 ผลงานที่วัดผลในกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน:		USA
Perry et al. (1996) (Publication 1)	Project Northland (Phase I)	
Perry et al. (2002) (Publication 2)	Project Northland (Phase II)	
งานวิจัย 2 ผลงานที่วัดผลในกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน:	Project Towards No Drug Abuse	USA
Sussman et al. (1998) (Publication 1)		
Sun et al. (2006) (Publication 2)		
Bigland et al. (2000)	Project sixteen	USA
Piper et al. (2000)	The Healthy for Life Project	USA
Schinke et al. (2000)	Not stated	USA
Perry et al. (2003)	Project D.A.R.E.	USA
Treno et al. (2007)	The Sacramento Neighbourhood Alcohol Prevention Project	USA
Tang et al. (1997)	Kickbutts Program	Australia
Vartiainen et al. (1998)	North Karelia Youth Project	Finland
Stafström et al. (2006)	The Trelleborg project	Sweden

ผลการวิเคราะห์งานวิจัยและการอภิปรายผล

ภายหลังจากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการดึงข้อมูลที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของโปรแกรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นการป้องกันและการลดการใช้จ่ายยาเสพติดโดยเฉพาะบุหรี่และแอลกอฮอล์ รวมทั้งยังมีบางงานวิจัยที่เน้นการยาเสพติดชนิดอื่น เช่น กัญชา เฮโรอีน นอกจากนี้ยังมีบางงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ (พฤติกรรมรุนแรง ภาวะโภชนาการ และ พฤติกรรมทางเพศ) และ เหตุการณ์ที่เป็นผลจากการใช้ยาเสพติด (การทะเลาะวิวาท และ อุบัติเหตุทางรถยนต์)

2. รายละเอียดของการดำเนินโปรแกรมสามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็น คือ กลุ่มเป้าหมาย สถานที่ และผู้ดำเนินโปรแกรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโปรแกรมพบว่ามีความหลากหลาย และแต่ละโปรแกรมมีกลุ่มเป้าหมายมากกว่าหนึ่งกลุ่ม โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในโรงเรียน (9 ใน 10 งานวิจัย) ผู้ปกครอง (7 ใน 10 งานวิจัย) กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าบุหรี่ยและแอลกอฮอล์ (5 ใน 10 งานวิจัย) ประชาชนในชุมชน (3 ใน 10 งานวิจัย)

2.2 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโปรแกรมพบว่า โปรแกรมต่างๆใช้สถานที่ในการดำเนินโปรแกรมมากกว่าหนึ่งพื้นที่และมีความแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็น 3 สถานที่หลัก คือ โรงเรียน (9 ใน 10 งานวิจัย) ครอบครัว (9 ใน 10 งานวิจัย) และชุมชน (9 ใน 10 งานวิจัย)

2.3 ผู้ดำเนินโปรแกรมส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ในโรงเรียน (9 ใน 10 งานวิจัย) นอกจากนั้นยังมีกลุ่มอื่นๆที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินโปรแกรมตามลำดับดังนี้ กลุ่มเพื่อน ผู้นำทางสุขภาพ อาสาสมัคร สมาชิกในชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชน และ ตำรวจ นอกจากนี้กลุ่มผู้ดำเนินโปรแกรมายังพบว่ามีกลุ่มบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนโปรแกรมแต่ไม่ได้เป็นผู้ที่ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายโดยตรง ได้แก่ นักวิจัย เจ้าหน้าที่ในโครงการ อาจารย์ในมหาวิทยาลัย (5 ใน 10 งานวิจัย) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ประสานงานในชุมชน และผู้ประสานงานทางสุขภาพในพื้นที่ (4 ใน 10 งานวิจัย) และกรรมการที่ปรึกษาในชุมชน (2 ใน 10 งานวิจัย)

3. ลักษณะเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในโปรแกรมป้องกันยาเสพติดในชุมชนพบว่ามีความหลากหลายและแตกต่างกันมากเนื่องจากมีการรวมเอาโปรแกรมอื่นๆมาบรรจุอยู่ในโปรแกรมเดียวกัน เช่น โปรแกรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โปรแกรมป้องกันยาเสพติดที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นต้น เนื้อหาส่วนมากพบว่าเป็นความรู้เรื่องยาเสพติดที่รวมอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียนโดยแต่ละโปรแกรมมีเนื้อหาที่ความแตกต่างกัน (9 ใน 10 งานวิจัย) และการจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในชุมชน (9 ใน 10 งานวิจัย) นอกจากนั้นยังมีเนื้อหาอื่นๆ ดังนี้ การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อมวลชน (8 ใน 10 งานวิจัย) กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (8 ใน 10 งานวิจัย) การจัดกิจกรรมพิเศษ (5 ใน 10 งานวิจัย) การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มเพื่อน (5 ใน 10 งานวิจัย)

4. ระยะเวลาในการดำเนินโปรแกรมและระยะเวลาในการวัดผลแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ โปรแกรมระยะสั้น (ดำเนินงานภายใน 1 ปี) โปรแกรมระยะกลาง (ดำเนินงานระหว่าง 1 - 3 ปี) และโปรแกรม ระยะยาว (ดำเนินงานมากกว่า 3 ปีขึ้นไป) จากการวิเคราะห์พบว่าโครงการส่วนมากเป็นลักษณะโปรแกรมระยะสั้น คือ(ระหว่าง 3 สัปดาห์ - 1 ปี) (4 ใน 10 งานวิจัย) ส่วนระยะเวลาในการวัดผลส่วนมากเป็นการประเมินผลระยะยาว (ตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป) (7 ใน 10 งานวิจัย) โดยโปรแกรมที่มีการวัดผลยาวที่สุดคือโปรแกรม North Karelia Youth Project ใน Finland (Vartiainen et al. 1998) ซึ่งมีการวัดผลยาวถึง 15 ปี ภายหลังจากสิ้นสุดการดำเนินโปรแกรม

5. การวัดผลของโปรแกรมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แบบวัดผลหลัก และ แบบวัดผลรอง โดยแบบวัดผลหลักของโปรแกรมส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามในการประเมินตนเองเกี่ยวกับการปริมาณการสูบบุหรี่ ต่อมแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติดอื่นๆ (5 ใน 10 งานวิจัย) และแบบวัดทางชีวภาพ โดยนิยมใช้การวัด CO₂ level in expired air (3 ใน 10 งานวิจัย) และ Serum thiocyanate (1 ใน 10 งานวิจัย) สำหรับแบบวัดผลรองของโปรแกรมใช้การวัดที่หลากหลาย ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป (5 ใน 10 งานวิจัย) ปัจจัยทางจิตสังคม (5 ใน 10 งานวิจัย) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด (3 ใน 10 งานวิจัย) ทักษะติดต่อการใช้ยาเสพติด (2 ใน 10 งานวิจัย) ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด (2 ใน 10 งานวิจัย)

6. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นเฉพาะโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ ดังนั้นผลของการใช้โปรแกรมจึงแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ผลต่อการใช้บุหรี่ และผลต่อการใช้แอลกอฮอล์

6.1 จากการศึกษาพบว่าผลต่อการใช้บุหรี่ขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะสามารถสรุปประสิทธิผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เนื่องจากส่วนมากพบข้อขัดแย้งในผลการวิจัย ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด (4 ใน 10 งานวิจัย) คือ การใช้บุหรี่ในกลุ่มทดลองสองกลุ่ม A, B เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม C และยังพบว่า ผลการลดการใช้บุหรี่ในกลุ่มทดลอง A, B ไม่สอดคล้องกัน (3 ใน 10 งานวิจัย) โปรแกรมไม่ส่งผลต่อการใช้บุหรี่ (1 ใน 10 งานวิจัย) นอกจากนี้ยังพบว่า ภายหลังการใช้โปรแกรมกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลอง A, B มีการเพิ่มการใช้บุหรี่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกลุ่มควบคุม C (1 ใน 10 งานวิจัย) และมีเพียง 3 ใน 10 งานวิจัยที่พบว่ากลุ่มทดลองลดการใช้บุหรี่ได้มากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสรุปได้ว่า มี 6 ใน 10 งานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานแสดงผลในด้านลบ และมีเพียง 3 ใน 10 งานวิจัยที่แสดงผลด้านบวก

6.2 ส่วนผลของการใช้แอลกอฮอล์พบว่าส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลอง A, B ใช้แอลกอฮอล์น้อยกว่ากลุ่มควบคุม C (4 ใน 10 งานวิจัย)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์งานวิจัยโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์พบว่าไม่สามารถสรุปประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรมดังกล่าวได้ เนื่องจากขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เพียงพอที่จะสามารถยืนยันผลสัมฤทธิ์ของโปรแกรมได้ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์คุณลักษณะและผลของโปรแกรมที่แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมมีความหลากหลายทั้งด้าน กลุ่มตัวอย่าง ผู้ดำเนินโปรแกรม เนื้อหาของโปรแกรม ระยะเวลาในการดำเนินงาน รวมทั้งวิธีการประเมินผลโปรแกรม ซึ่งจากความหลากหลายดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมได้ นอกจากนี้ยังพบว่ารายงานวิจัยที่แสดงผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่ขัดแย้งกัน เช่น บางงานวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมลดปริมาณการสูบบุหรี่และเหล้า แต่บางงานวิจัยรายงานผลการใช้บุหรี่และเหล้าในปริมาณที่เพิ่มขึ้นภายหลังเข้าร่วมโปรแกรม รวมทั้งงานวิจัยมีค่อนข้างจำกัด และส่วนมากเป็นงานวิจัยในประเทศตะวันตก เช่น อเมริกา ส่วนงานวิจัยที่มีกระบวนการที่น่าเชื่อถือจากพื้นที่อื่นๆก็ค่อนข้างน้อยและจำกัด ทำให้มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ไม่เพียงพอในการสรุปประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรม การอภิปรายผลสามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

1. การออกแบบงานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมป้องกันยาเสพติดมีความหลากหลาย

จากผลการศึกษาพบว่างานวิจัยทั้ง 10 เรื่องมีการออกแบบงานวิจัยที่แตกต่างกัน ซึ่งลักษณะการออกแบบงานวิจัยมีความหลากหลายทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบประสิทธิผลของโปรแกรมในการศึกษาที่ต่างกันได้

2. เนื้อหาที่บรรจุอยู่ในโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีความหลากหลาย

ความหลากหลายของเนื้อหาทำให้ไม่สามารถระบุคุณลักษณะเฉพาะที่ชัดเจนของโปรแกรมได้ นอกจากนี้ยังพบว่าในขณะดำเนินโปรแกรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและควบคุมได้รับการบำบัดจากโปรแกรมอื่น ๆ ร่วมด้วยเนื่องจากโปรแกรมอื่นนั้นมีการดำเนินงานครอบคลุมประชากรทั้งหมดในชุมชน จึงส่งผลให้ไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าผลด้านบวกที่เกิดขึ้นเกิดจากประสิทธิผลของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เช่น งานวิจัยของ Vartiainen et al. (1998) และ Piper et al. (2000)

3. ใช้สถานที่ในการดำเนินโปรแกรมหลากหลายพื้นที่

สถานที่ในการดำเนินงานที่ปรากฏในงานวิจัยต่างๆ เช่น โรงเรียน บ้าน ร้านค้า แหล่งสถานบันเทิง และชุมชน ทำให้ไม่สามารถวัดผลได้ชัดเจนว่าสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงานคือที่ใด

4. ขาดการติดตามผลของโปรแกรมในขณะที่ดำเนินการ

จากการศึกษาพบว่า การประเมินผลของโปรแกรมใช้การวัดผลก่อน-หลัง และติดตามผล โดยส่วนมากเป็นการติดตามผลระยะสั้น (ระหว่าง 3 สัปดาห์ - 1 ปี) แต่พบว่างานวิจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษา ยังไม่มีการวัด ประเมิน และติดตามผลในขณะที่ดำเนินโปรแกรม ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญเนื่องจาก ขณะที่ดำเนินโปรแกรมอาจมีปัจจัยอื่นเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโปรแกรม ทำให้ผู้ศึกษางานวิจัยไม่สามารถเข้าใจประสิทธิภาพของกระบวนการในขณะที่ดำเนินโปรแกรม

5. กลุ่มตัวอย่างขาดความต่อเนื่องและขาดการติดตามการประเมินผล

จากงานวิจัยทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์พบว่า จุดอ่อนคือขาดการประเมินและติดตามผลกลุ่มตัวอย่าง ทำให้อาจเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่ยังคงอยู่จนกระทั่งสิ้นสุดการประเมินผลระยะสุดท้ายมีค่อนข้างน้อย และไม่สามารถอ้างอิงถึงกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ ทำให้ผลที่ได้อาจขาดความน่าเชื่อถือจากการลำเอียงของข้อมูล นอกจากนี้ยังพบว่า มีหลายงานวิจัยที่ไม่สามารถติดตามผลกลุ่มตัวอย่างได้ เนื่องจากเป็นนักเรียน แล้วสำเร็จการศึกษาและย้ายไปศึกษาต่อที่อื่น จากการทบทวนวรรณกรรมมีหนึ่งงานวิจัยที่มีระยะติดตามผลค่อนข้างยาวนาน คือ 15 ปี ทำให้ยากลำบากต่อการติดตามประเมินผล (Vartiainen et al. 1998).

6. พบประสิทธิผลของโปรแกรมที่มีความขัดแย้งกัน

จากการวิเคราะห์บททวนงานวิจัยทั้ง 10 เรื่องพบว่า ผลของโปรแกรมมีความหลากหลายและมีความขัดแย้งกัน จากผลวิจัยโปรแกรมลดการตีมีสุราพบว่า ครึ่งหนึ่งของงานวิจัยที่วิเคราะห์บททวน (57.4%) รายงานผลด้านบวก ส่วนอีกครึ่งไม่สามารถระบุผลที่ชัดเจนได้ ทำให้ไม่สามารถชี้บ่งถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมได้

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม โดยเฉพาะงานวิจัยแบบ RCTs โดยเน้นการวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยที่มีคุณภาพ
- โปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพควรมีการนำไปทดสอบซ้ำโดยกระบวนการวิจัยที่ได้มาตรฐานในพื้นที่อื่นๆ
- โปรแกรมป้องกันยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในวัยรุ่นที่ใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ที่พบรายงานการวิจัยว่ามีประสิทธิภาพควรนำมาเป็นโปรแกรมต้นแบบและนำผลการวิจัยมาพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมอื่นๆให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ควรปรับปรุงกระบวนการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง
- ควรมีงานวิจัยเพื่อศึกษาความคุ้มค่าของโปรแกรมป้องกันยาเสพติดต่อการป้องกันและลดปัญหาการใช้สารเสพติด

เอกสารอ้างอิง

- Anderson, P 2006, 'Global use of alcohol, drugs and tobacco', *Drug and Alcohol Review*, vol. 25, pp. 489 - 502.
- Bigland, A, Ary, DV, Smolkowski, K, Duncan, T & Black, C 2000, 'A randomised controlled trial of a community intervention to prevent adolescent tobacco use', *Tobacco Control*, vol. 9, pp. 24-32.
- Gassman, RA & Weisner, C 2005, 'Community providers' views of alcohol problems and drug problems', *Journal of Social Work Practice in the Addictions*, vol. 5, no. 4, pp. 101-115.
- Perry ,CL, Komro, KA, Veblen-Mortenson, S, Bosma, LM, Farbakhsh, K, Munson, KA, Stigler, MH & Lytle, LA 2003, 'A randomized controlled trial of the middle and junior high school D.A.R.E. and D.A.R.E. plus programs', *Archive of Pediatrics & Adolescent Medicine*, vol. 157, pp. 178-184.
- Perry,CL, Williams, CL, Komro, KA, Veblen-Mortenson, S, Stigler, MH, Munson KA, Farbakhsh, K, Jones, RM & Forster, JL 2002, 'Project Northland: long-term outcomes of community action to reduce adolescents alcohol use', *Health Education Research Theory & Practice*, vol. 17, no. 1, pp. 117-132.
- Perry,CL, Williams, CL, Veblen-Mortenson, S, Toomey, TL, Komro, KA, Anstine, PS, McGovern, PG, Finnegan, JR & Forster, JL 1996, 'Project Northland: long-term outcomes of a communitywide alcohol use prevention program during early adolescence', *American Journal of Public Health*, vol. 86, no. 7, pp. 956-965.
- Piper, DL, Moberg, DP & King, MJ 2000, 'The health for life project: Behavioral outcomes', *The Journal of Primary Prevention*, vol. 21, no. 1, pp. 47-73.
- Saxe, L, Kadushin, C, Tighe, E, Beveridge, AA, Livert, D, Brodsky, A & Rindskopf, D 2006, 'Community Based Prevention Programs in the War on Drugs: Finding from the Fighting Back Demonstration', *Journal of Drug Issues*, vol. spring 2006, pp. 263-293.
- Schinke, SP, Teoavac, L & Cole, KC 2000, 'Preventing substance use among native American youth: Three year results', *Addictive Behaviors*, vol. 25, no. 3, pp. 387-397.
- Seaborn, J, Ryder, D, Salmon, A & Walker, N 2001, *Drug use and drug related harm a delicate balance*, McPherson, Melbourne.
- Skiba, D, Monroe, J & Wodarski, JS 2004, 'Adolescent Substance Use: Reviewing the effectiveness of Prevention Strategies', *Journal of Social Work*, vol. 49, no. 3, pp. 343 - 353.
- Stafström, M, Östergren, P, Larsson, S, Lindgren, B & Lundborg, P 2006, 'A community action program for reducing harmful drinking behaviour among adolescents: The Trelleborg Project', *Addiction*, vol.101, pp. 813-823.
- Sun, W, Skara, S, Sun, P, Dent, CW & Sussman, S 2006, 'Project toward no drug abuse: Long-term substance use outcomes evaluation', *Preventive Medicine*, vol. 42, pp. 188-192.
- Sussman, S, Dent, CW, Stacy, AW & Craig, S 1998, 'One-year outcome of project toward no drug abuse', *Preventive Medicine*, vol. 27, pp. 632-642.
- Tang, KC, Rissel, C, Bauman, A, Dawes, A, Porter, S, Fay, J & Steven, B 1997, 'Evaluation of Kickbutts: A school and community based smoking prevention program among a sample of year 7 and 8 students', *Health Promotion Journal of Australia*, vol. 1, no. 2, pp. 122-127.
- The Department of General Practice 2007, *Critical Appraisal Checklist for a Systematic Review*, University of Glasgow, viewed 15 April 2007, <http://www.gla.ac.uk/departments/generalpractice/systematic_review.PDF>
- The Department of General Practice 2007, *Critical Appraisal Checklist for an Article on Treatment or Prevention*, University of Glasgow, viewed 16 April 2007, <<http://www.gla.ac.uk/departments/generalpractice/therapy.PDF>>
- Treno, AJ, Gruenewald, PJ, Lee, JP & Remer, LG 2007, 'The Sacramento neighbourhood alcohol prevention project: Outcomes from a community prevention trial', *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*, March, pp. 197-207.

Vartianinen, E, Paavola, M, McAlister, A & Puska, P 1998, 'Fifteen-year follow-up of smoking prevention effects in the North Karelia Youth Project', *American Journal of Public Health*, vol. 88, no. 1, pp. 81-85.

World Health Organization 2007, *World Health Statistics*, viewed 15 May 2007, <<http://www.who.int/healthinfo/statistics/en/>>